

Tilladelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 10
Etablering af gødningshus og nedsættelse af produktionen af
hønniker
Skovkær, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemarke

Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Sags nr. 319198

Godkendelsesdato: 4. september 2015

Indholdsfortegnelse

DATABLAD	3
1. ANSØGNING OG AFGØRELSE	4
1. ANSØGNINGEN OM TILLADELSE	4
2. BESVARELSE AF DE 10 SPØRGSMÅL I ANSØGNING OM TILLADELSE	4
3. OFFENTLIGHED	5
4. AFGØRELSE OG VILKÅR	7
3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	11
1. BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER OG AFSTANDSKRAV	11
2. PLACERING I LANDSKABET	11
4. BESÆTNING, ANLÆG OG DRIFT	13
1. BESÆTNING OG STALDINDRETNING.....	13
2. FODRING	14
3. VENTILATION	14
4. SPILDEVAND OG REGNVAND	14
5. HUSDYRGØDNING OG GØDNINGSHUS	16
1. PRODUKTION - OG MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING	16
2. GØDNINGSHUS	17
6. FORURENING OG GENER FRA ANLÆGGET	19
1. AMMONIAK OG NATUR.....	19
2. LUGT	21
3. FLUER OG SKADEDYR	21
4. TRANSPORT	22
5. STØJ	22
6. STØV	23
7. LYS	23
7. RENERE TEKNOLOGI	24
8. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	25

DATABLAD

Titel: Tilladelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 10, til etablering af gødningshus og nedsættelse produktionen af hønniker, Skovkær, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemærke

Lovgrundlag: Husdyrgodkendelsesloven (Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009) § 10, stk. 1

Dato for godkendelse: 4. september 2015

Fiktiv ansøgning nr. 77586

Bedriftens navn: Skovkær

CVR nummer: 25791347

CHR nummer: 18231

Ejendomsnummer: 3600007610

Bedriftens ejer på ansøgningstidspunktet: Lars Holtze Hansen

Ansøger: Lars Holtze Hansen, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemærke – skovkaer@sol.dk

Ansøgers konsulent: Jens Elvstrøm - je@shlrk.dk

Godkendelses- og tilsynsmyndighed: Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed,
Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Lolland Kommunes eksterne rådgiver naturvurdering: Aglaja v. Eigil Plöger

Sagsbehandler: Natur- og miljøsagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring: Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrmann

I. ANSØGNING OG AFGØRELSE

I dette kapitel gives en kort beskrivelse af den ansøgte produktion samt om offentlighedens inddragelse i sagen. Kapitlet indeholder desuden den endelige afgørelse og de i de forbindelse stillede vilkår.

I. ANSØGNINGEN OM TILLADELSE

Ejer af ejendommen Rørmarksvej 10 – herefter kaldet Skovkær - har efter husdyrgodkendelsesloven¹ § 10, stk. 1 søgt om tilladelse til etablering af et gødningshus i den ene af ejendommens 2 eksisterende stalde. Det betyder samtidig at den nuværende produktion af hønniker på ejendommen nedsættes. Ansøgning om tilladelse omfatter alle landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen. Der er ingen markarealer i driften, da alle arealer er forpagtet ud.

- Ansøgningen omfatter nedsættelse af ejendommens besætning af hønniker **fra** 97,1 DE² svarede til en årlig produktion af 136.000 hønniker (119 dage) **til** 71,4 DE svarede til en årlig produktion af 100.000 hønniker. Samtidig er der søgt om, at den stald, som ikke længere skal anvendes til hønniker, ændres til gødningshus til oplagring af gødning fra ejendommens hønniker og fra 266 dyreenheder fjerkræ på anden ejendom.

Ansøgningen er indsendt til Lolland Kommune den 15. januar 2015.

2. BESVARELSE AF DE 10 SPØRGSMÅL I ANSØGNING OM TILLADELSE

Ansøger har udfyldt skemaet i ansøgningen således:

Miljø, natur, landskab og naboforhold			
		Ja	Nej
1	Overholder stalde, gødningsopbevaringsanlæg o. lign afstandskravene angivet i § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, til vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel?	X	
2	Er anlæggene placeret i større afstand end angivet i § 20 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, i forhold til gener for omgivelserne?	X	
3	Ligger anlæggene mere end 300 m fra de beskyttede naturtyper, som er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, som angivet i bilag 3, punkt A?		X
4	Ligger udbringningsarealerne uden for arealer med et direkte fald på 12 ^o eller mere ned til søer og vandløb udover de 20 meter som fremgår af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. § 30, stk. 3?	X*	
5	Ligger anlæggene uden for registrerede og udpegede lavbundsarealer?	X	
6	Ligger udbringningsarealerne uden for nitratklasserne 2 og 3, som angivet i bilag 3, punkt D, nr. 1?	X*	

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

² DE = dyreenheder beregnet på tidspunktet for meddelelse af tilladelsen

7	Ligger udbringningsarealerne uden for fosforklasserne 2 og 3, som angivet i bilag 3, punkt C?	X *	
8	Ligger udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder og områder der ved zonerings er konstateret at være nitratfølsomme, og som på et senere tidspunkt vil blive fastlagt som nitratfølsomt indvindingsområde og blive omfattet af en indsatsplan, som angivet i bilag 3, punkt D?	X*	
9	Ligger husdyrbruget uden for fredede områder, Natura 2000-områder eller beskyttede naturarealer?	X	
10	Ligger nye anlæg og udvidelser af eksisterende anlæg uden for områder med landskabelig værdi eller værdifulde kulturmiljøer?	X*	

Spørgsmål 4, 6, 7, 8 og 10 er ikke relevante i denne sag (kryds markeret med *), da der ikke indgår udspretningsarealer i ansøgningen.

Angående spørgsmål 3 ligger anlægget mindre end 300 m fra en ammoniakfølsom skov. Af bekendtgørelsen om husdyrgodkendelser³ bilag 3 pkt. A, tabel 3 fremgår det, at ammoniak følsom skov er kategori 3 natur. Vurdering af det forhold fremgår af afsnit 6.1.

3. OFFENTLIGHED

Partshøring om udkast til denne tilladelse

Som følge af Husdyrgodkendelsesloven § 56, stk. 1 er udkast til denne § 10 miljøtilladelse sendt i høring i 3 uger hos ejer og lejer af ejendomme beliggende indenfor lugtgeneområde (samlet ukorrigeret) for byzone. Der er i den fiktive ansøgning i www.husdyrgodkendelse.dk ikke beregnet en konsekvenszone for lugt (der er i beregningssystemet ikke LE – lugtenheder – for hønniker, konsekvenszonen beregnes ellers ud fra den aktuelle dyregruppes LE). Det er normalt ejendomme indenfor denne konsekvenszone angående lugt, som anvendes til vurdering af, hvilke ejendomme der berøres væsentlig af lugt i den ansøgte drift. I stedet anvendes lugtkonsekvenszone for byzone, som også strækker sig længere ud end konsekvenszonen ellers gør. Den ukorrigerede lugtkonsekvenszone for byzone er på 280 m.

Beskrivelse og vurdering af lugt findes i afsnit 6.2.

Det vurderes, at der ikke er ejere og lejere af andre ejendomme som berøres væsentlig af den ansøgte drift af ejendommen.

Ejer og lejer af følgende ejendomme er derfor hørt om udkast til denne tilladelse i perioden 5. august 2015 til 26. august 2015:

Rørmarksvej 5 og 12 og Keldernæs Skovvej 11.

I samme periode har ansøger haft udkastet i høring.

³ Bekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.

I forbindelse med høringen kom der følgende bemærkninger fra Rørmarksvej 5 og Rørmarksvej 12 til udkast til denne tilladelse:

- Ammoniakemission flyttes fra Birketvej 252 til Rørmarksvej 10.
- Flytning af husdyrgødning fra Birketvej 252 til Rørmarksvej 10 og herefter videre til udspretningsarealerne ved Maribo giver anledning til unødvendig transport.
- Der er uklarhed med gødningsmængderne i forhold til oplysningerne i miljøgodkendelsen til Birketvej 252.
- Pladsen foran bygningen, som skal anvendes til gødningshus, er i dårlig stand.
- Gødningshåndteringen vil give anledning til lugt, når porten er åben og ventilationen er i drift.
- Herlighedsværdien af området vil blive ødelagt af lugt, ammoniak, støj, fluer og rotter.
- Ammoniak fra Rørmarksvej 10 har allerede ødelagt levebetingelserne for løvfrøer i 2 nærliggende vandhuller.
- Rørmarksvej kan ikke holde til den forøgede tunge trafik, som gødningshuset giver anledning til. Vejen er i forvejen i meget dårlig stand.

Bemærkningerne har givet anledning til følgende tilføjelser i denne endelige tilladelse:

- Vilkår om, at pladsen foran gødningshuset skal være tæt, samt at overfladen udformes, så den nemt kan rengøres ved fejning.
- Vilkår om, at spild af gødning på pladsen foran gødningshuset, skal fjernes senest ved afslutningen af arbejdsdagen
- Vilkår om, at porten til gødningshuset skal lukkes mellem de enkelte læs gødning.

Angående den dårlige stand af Rørmarksvej og den nuværende og kommende tunge trafik, behandles det spørgsmål af udvalget for Klima, Miljø og Teknik.

Angående transport og oplagring af al gødningen på udspretningsarealerne som kompost, er det Lolland Kommunes vurdering, at det ikke er muligt, da udspretningsarealerne ligger langt fra ejendommene, samt at det er uhensigtsmæssigt af hensyn til driften af arealerne.

Angående de oplyste gødningsmængder er der fejl i miljøgodkendelsen af Birketvej 252, hvor der er oplyst for store gødningsmængder. Det har dog ikke betydning for miljøgodkendelsen til den ejendom.

Angående bemærkninger i forhold til vandhuller, ammoniak, lugt, støj, fluer og rotter henvises der til vurderingerne i denne tilladelse.

Klage over afgørelse om miljøtilladelse

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 76, stk. 1. Klageberettigede er en række organisationer fastlagt i loven, samt alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen.

Klagen skal indsendes via Klageportalen, som findes på www.nmkn.dk. Fristen er 4 uger efter offentliggørelsen af afgørelsen, der mandag den 7. september 2015. Klagen skal derfor være modtaget senest 5. oktober 2015.

Når klagen er indgivet via Klageportalen, vurderer Lolland Kommune om klagen giver anledning til at ændre afgørelsen. Hvis Lolland Kommune fastholder afgørelsen, sender vi relevante oplysninger i sagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en forudsætning for at få behandlet klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Hvis klageren får helt eller delvist medhold, refunderer Natur- og Miljøklagenævnet gebyret.

Hvis du mener, du er berettiget til at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du kontakte Lolland Kommune. Om du fritages, er Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse.

Lolland Kommune giver besked til den, der har fået afgørelsen, såfremt den er blevet påklaget.

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Lars Holtze Hansen, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemarke (ansøger) – skovkaer@sol.dk
- Jens Elvstrøm - (ansøgers konsulent) – jne@shlrk.dk
- Naturcenter Storstrøm – sto@nst.dk
- Embedslægerne/Sundhedsstyrelsen – sjl@sst.dk
- Arbejdstilsynet – at@at.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – jakobsen.terkel@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening – perh@snm.ku.dk

Orientering om tilladelsen er sendt til ejer/lejer af ejendomme, som har haft udkast til tilladelse i partshøring.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal retssagen ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

4. AFGØRELSE OG VILKÅR

Samlet vurdering

Denne tilladelse indeholder i kapitlerne 3, 4 og 5 beskrivelse af det ansøgte, og Lolland Kommunes

vurdering af husdyrbruget. I kapitel 6 er der beskrivelse og vurdering af den forurening og evt. gener, som den ansøgte drift af ejendommen kan give anledning til i forhold til miljø, natur og naboer. I alle 4 kapitler stiller Lolland Kommune ud fra beskrivelserne og vurderingerne de nødvendige vilkår, således at forureningen fra driften af ejendommen begrænses mest muligt.

I kapitel 7 er Lolland Kommunes vurdering af ejendommens drift i forhold til renere teknologi – også kaldet BAT. I kapitel 8 er der vilkår om egenkontrol og dokumentation i forbindelse med driften af ejendommen.

Vilkår

- Der skal altid findes et eksemplar af denne tilladelse på ejendommen Skovkær, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemarke. Den driftsansvarlige og evt. ansatte på ejendommen skal være bekendt med tilladelsens vilkår.

En samlet liste med vilkårene findes sidst i dette afsnit. For forhold, der er reguleret af lovgivningen, er der kun stillet vilkår, såfremt Lolland Kommune vurderer, at der er behov for skærpelse i forhold til lovgivningen.

Ved gennemførelse af det ansøgte og ved overholdelse af de stillede vilkår, er det Lolland Kommunes samlede vurdering -

- At ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forurening, samt
- At det ansøgte husdyrbrug og gødningsopbevaringen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Lolland Kommune giver dermed tilladelse til det ansøgte på nedenstående vilkår:

*Tal i parentes referer til det afsnit, hvor vilkåret stammer fra

Afgørelse og vilkår (3.4*)

1. Der skal altid findes et eksemplar af denne tilladelse på ejendommen Skovkær, Rørmarksvej 10, 4952 Stokkemarke. Den driftsansvarlige og evt. ansatte på ejendommen skal være bekendt med tilladelsens vilkår.

Besætning og staldindretning (4.1)

2. I ejendommens vestligste stald må der årligt produceres 100.000 hønniker på i alt 46.000 stipladser i gulvdrift på dybstrøelse.

Ventilation (4.3)

3. Staldventilationsanlæg skal være frekvensstyret og i kontinueret drift, samt reguleret efter staldtemperaturerne.
4. Staldventilationsanlæg skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger.

Produktion – og modtagelse af husdyrgødning (5.1)

5. Gødningshuset på Skovkær må årligt tilføres fjerkrægødning i form af fast gødning og dybstrøelse fra op til 266 dyreenheder ud over den gødning, som produceres på ejendommen.
6. Der må maksimalt opbevares 3.000 m³ gødning i gødningshuset.

Gødningshus (5.2)

7. Gødningshuset skal holdes lukket, når der ikke transporteres gødning ud og ind i huset, og mellem de enkelte læs gødning.
8. Ventilationssystemet i gødningshuset må ikke være i drift, og spjæld skal være lukkede under lagring af gødning i huset. Ventilationssystemet må være i drift, når gødningen skal håndteres i gødningshuset.
9. Den oplagrede gødning i gødningshuset skal være helt dækket med lufttæt materiale under lagringen.
10. Der skal etableres en tæt plads foran gødningshuset. Pladsens overflade skal være af en karakter, så den nemt kan rengøres ved fejning.
11. Spild af gødning mellem gødningshuset og offentlig vej skal opsamles samme dag, som det er spildt.

Foder og skadedyr (6.3)

12. Ejendommen skal holdes ren og ryddelig, således at risikoen for tilhold af fluer og rotter er mindst mulig.

13. Der skal på ejendommen løbende ske en effektiv bekæmpelse af fluer i henhold til retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
14. Der skal til stadighed være en sikringsaftale med et autoriseret firma om forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
15. Opstår der problemer med andre skadedyr på ejendommen, skal bekæmpelse af disse ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj (6.5)

16. Driften af Skovkær må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
17. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
18. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

Egenkontrol og dokumentation (8)

19. Dokumentation for antallet af indsatte kyllinger, samt opgørelse af hvor mange hønniker som sælges og hvor mange der fortsætte i egen drift på anden ejendom.
20. Logbog, hvor antal læs gødning med oplysninger om størrelse, oprindelse og type (fast gødning, dybstrøelse eller blanding) noteres.
21. Sikringsaftale om forebyggelse af rottetilhold.

Lolland Kommune den 4. september 2015

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED

I dette kapitel beskrives projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, offentlig vej mv. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier.

1. BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER OG AFSTANDSKRAV

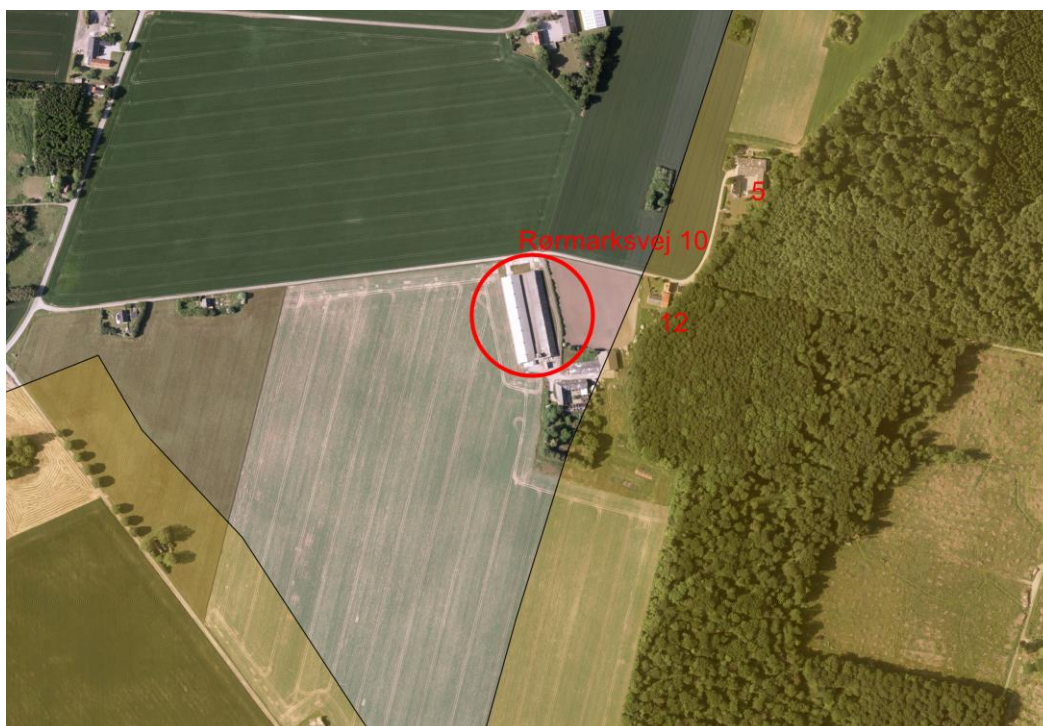
Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Bortset fra skovbyggelinien ligger ejendommen Skovkærgård udenfor øvrige byggelinier. Beliggenhed indenfor skovbyggelinien har dog ikke betydning, da der er tale om et eksisterende anlæg. Desuden er landbrugsejendomme undtaget bestemmelserne om skovbyggelinier.

Afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 til diverse skel samt vandløb, søer og vandindvinding er derudover overholdt.

2. PLACERING I LANDSKABET

Ejendommen er placeret udenfor geologisk interesse område, jordbrugsområde med særlige naturværdier og udenfor økologiske forbindelser. For området gælder desuden, at det ligger udenfor områder, hvor skovrejsning er ønsket eller uønsket.

Kort 3.2.1 Kort 3.2.1 Skovkær (Rørmarksvej 10) i forhold til "Jordbrugsområde med særlig naturværdi" (grønlig område) samt naboejendommene Rørmarksvej 5 og Rørmarksvej 12

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Det er Lolland Kommunes vurdering, at i forhold til bygge- og beskyttelseslinier, afstandskrav og placering i landskabet er krav overholdt.

Det er derfor Lolland Kommunes vurdering, at der i relation til bygge- og beskyttelseslinier, afstandskrav og placering i landskabet ikke er behov for at stille vilkår.

4. BESÆTNING, ANLÆG OG DRIFT

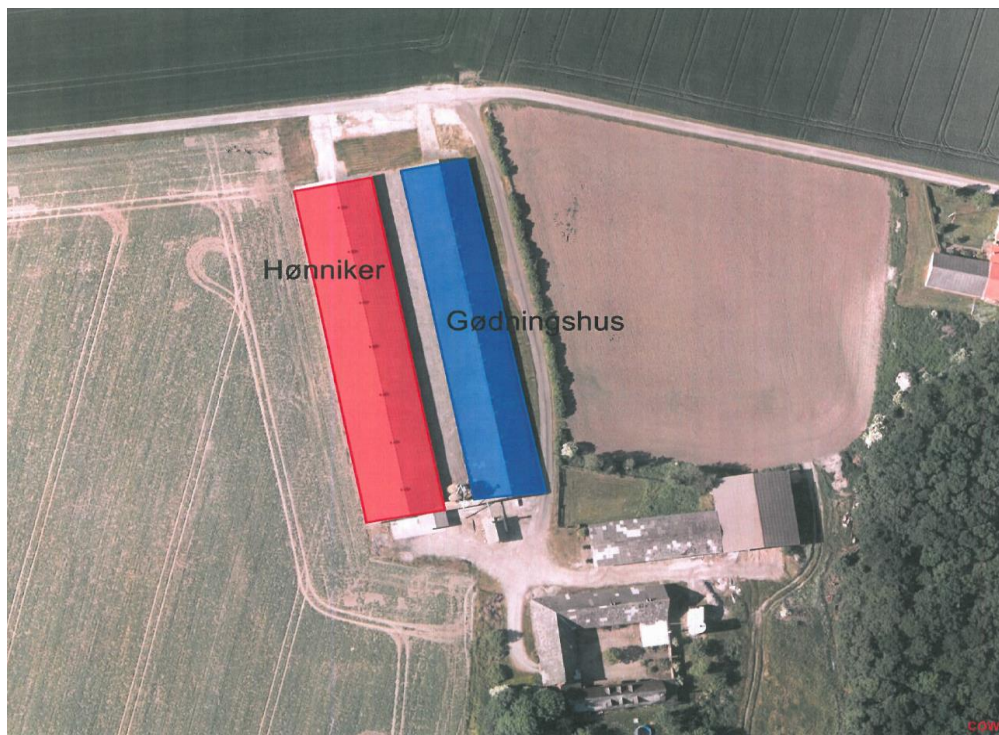
I dette kapitel beskrives husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, ventilation samt afledning af spildevand og regnvand.

I. BESÆTNING OG STALDINDRETNING

Det eksisterende dyrehold på ejendommen nedsættes, da der er søgt om, at den ene af ejendommens 2 stald skal bruges til opbevaring af fjerkrægødning fra fjerkræholdet på Birketvej 252 og fra de hønniker, som i ansøgt drift fortsat vil være på Skovkær.

Hønnikerne går på dybstrøelse i gulvdrift.

	Antal dyr pr. år	Stipladser	Dyreenheder
Nudrift	136.000	82.000	97,14
Ansøgt drift	100.000	46.000	71,43

Kort 4.1.1 Stald og gødningshus på Skovkær

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Ud over vilkår om den maksimale produktion af hønniker på ejendommen, har Lolland Kommune ingen bemærkninger til besætning og dyrehold. Mere om gødningshuset i kapitel 5.

Angående dokumentation i forhold til størrelsen af besætningen og produktionen af hønniker på ejendommen henvises til kapitel 8.

Vilkår

- I ejendommens vestligste stald må der årligt produceres 100.000 hønniker på i alt 46.000 stipladser i gulvdrift på dybstrøelse.

2. FODRING

I www.husdyrgødkendelse.dk, hvor dyreenheder, ammoniak emission, lugt mv. beregnes i den fiktive ansøgning, er der ikke indtastet særlige værdier for foder. Derfor er beregningerne i systemet baseret på normværdier for foder.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der fodres efter normværdier, har Lolland Kommune har ingen bemærkninger til fodring af hønnikerne.

Der stilles derfor heller ikke vilkår i forhold til foder.

3. VENTILATION

Ansøger har oplyst, at hønnikestalden ventileres ved undertryk ventilation med luftindtag i siderne af stalden og med 7 afkast i kippen. Anlægget er multistepstyret.

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ventilation af stalden. Der stilles dog vilkår om drift og vedligeholdelse. Ventilation af gødningshuset behandles i kapitel 5.

Vilkår

- Staldventilationsanlæg skal være frekvensstyret og i kontinueret drift, samt reguleret efter staldtemperaturerne.
- Staldventilationsanlæg skal efterses, vedligeholdes og rengøres efter producentens anvisninger.

4. SPILDEVAND OG REGNVAND

Vand fra rengøring af stalden opsamles i nedgravet tank ved stalden. Da der jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ er tale om restvand, kan det anvendes på landbrugsjord året rundt. Der er derfor ikke krav om størrelsen på sådanne tanke.

⁴ Bekendtgørelse nr. 594 af 5. maj 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning m.v.

Regnvand fra tage på stalden og gødningshuset samt fra befæstede arealer afledes fortsat til eksisterende dræn.

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Lolland Kommune har ingen bemærkninger i forhold til spildevand og regnvand.

Det er derfor Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at stille vilkår til afledning af spildevand og regnvand fra staldanlæg og pladser.

5. HUSDYRGØDNING OG GØDNINGSHUS

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen, samt den husdyrgødning, som opbevares i ejendommens gødningshus. Desuden beskrives og vurderes anvendelsen af gødningen.

I. PRODUKTION - OG MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING

I gødningshuset på Skovkær – se kort 4.1.1 – skal der opbevares dybstrøelses gødning fra hønnikerne produceret på Skovkærgård og gødning fra fjerkræ på anden ejendom. Aktuelt på tidspunktet for denne tilladelse er det gødning fra fjerkræholdet på Birketvej 252, hvor der er læggehøns og produktion af hønniker.

I godkendelsen for fjerkræholdet på Birketvej 252 fremgår det, at fast gødning fra gødningsbånd og en del af dybstrøelsen fra hønseholdet 3 gange om ugen flyttes til en lukket container. En gang om ugen køres containeren til gødningshuset på Skovkær. Ud over gødningen i containeren er der fra Birketvej dybstrøelse fra hønsene og fra hønnikerne i forbindelse med at staldene tømmes for dyr, hvorefter staldene rengøres. En del af gødningen aftages direkte fra staldene af den landmand, som aftager al gødningen fra hønnikerne på Skovkær og fra fjerkræholdet på Birketvej 252.

Hovedparten af den producerede husdyrgødning i form af fast gødning og dybstrøelse fra Skovkær og aktuelt Birketvej 252 skal derfor opbevares i gødningshuset på Skovkær. Den resterende del af gødningen køres til direkte udspreddning eller i markstak på arealer, hvor gødningen må anvendes, og som drives af den landmand, som aftager gødningen. Landbrugsarealerne under Skovkær er ikke godkendt til, at gødningen kan anvendes der.

Gødningen fra Skovkær vil normalt blive flyttet til gødningshuset 2 gange årligt. Gødningen fra Birketvej 252 vil blive kørt i gødningshuset 1 gang om ugen i en lukket container. Der ud over vil der blive kørt dybstrøelsesgødning fra Birketvej 252 til gødningshuset i flere vognlæs 3- 4 gange om året. Gødningen fjernes fra gødningshuset i forbindelse med, at den kan køres på landbrugsjord.

	Antal års/produceret	Dyreenheder	Tons pr. 100 dyr	Tons pr. år
Hønniker Skovkær	100.000	71,43	0,36	360
Høns Birketvej	44.581	253,12	2,93	1.306
Hønniker Birketvej	18.000	12,86	0,36	65
I alt		337,41		1.731

Tabel 5.1.1 Fjerkræhold på Skovkærgård og Birketvej 252 og produceret husdyrgødning – tons udregnet efter byggeblad om beregning af tilstrækkelig kapacitet⁵

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Lolland Kommune finder, at det er en god løsning, at anvende en eksisterende bygning til gødningshus. Det er Lolland Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig plads til opbevaring af den oplyste mængde gødning fra de 2 ejendomme.

⁵ Landbrugets Byggeblad om tilstrækkelig kapacitet – arkivnr. 95.03-03 – marts 1993 – revideret 28.10.2009

Tons fjerkrægødning (100 %)	Tons til gødningshus (80 %)	Massefylde	M ³
1.731	1.385	0,6	2.308

Tabel 5.1.2 Mængde fjerkrægødning til gødningshuset på Skovkær

80 % af den producerede fjerkrægødning på de 2 ejendomme vurderes at skulle opbevares i gødningshuset på Skovkær. I miljøgodkendelsen af fjerkræholdet på Birketvej 252 er det et vilkår, at 20 % af gødningen køres direkte ud til udspreddning. Det forventes at 20 % af den producerede gødning på Skovkær også køres ud til direkte udspreddning. Når det er muligt i forhold til de tidsfrister for udspreddningen af gødningen, der er fastsat i lovgivningen, er det den nemmeste løsning.

Det betyder, at der årligt tilføres 2.308 m³ gødning i gødningshuset. Gødningshuset er 1.500 m² stort. Det betyder, at den gennemsnitlige tykkelse af gødningen i huset vil være på 1,54 m. Det forventes, at gødningen skubbes sammen bagtil i gødningshuset, hvor gødninglaget vil blive noget højere, mens det bliver lavere nærmere ved porten til gødningshuset med friareal lige indenfor porten.

Da gødningshuset er 1.500 m³ og gødningen ikke bør ligge i gennemsnitshøjde på mere end 2 m, er der i gødningshuset plads til 3.000 m³ gødning. Dermed er der plads til, at gødningshuset ikke tømmes helt hvert år.

Det vurderes, at der skal stilles vilkår, om den maksimale mængde gødning, som må opbevares i gødningshuset målt i dyreenheder samt målt i m³.

Dokumentation i forhold til nedenstående vilkår om mængden i gødning i gødningshuset, fremgår af kapitel 8.

Vilkår

- Gødningshuset på Skovkær må årligt tilføres fjerkrægødning i form af fast gødning og dybstrøelse fra op til 266 dyreenheder ud over den gødning, som produceres på ejendommen.
- Der må maksimalt opbevares 3.000 m³ gødning i gødningshuset.

2. GØDNINGSHUS

Gødningshuset er bygget som en fjerkræstald – oprindeligt til slagtekyllinger – en stor hal med fast gulv og ventilationssystem.

I forbindelse med ansøgningen om at anvende den eksisterende stald på Skovkær, er der lavet beregninger på lugt og ammoniak emission i den ansøgte drift på Skovkær i www.husdyrgodkendelse.dk.

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

I www.husdyrgodkendelse.dk beregnes der kun lugt fra det ansøgte dyrehold på ejendommen, og

altså slet ikke fra den oplagrede husdyrgødning på ejendommen. Det begrundes af Miljøstyrelsen med, at oplagring af husdyrgødning efter gældende regler ikke giver anledning til lugt. Her ses der bort fra de perioder, hvor husdyrgødningen håndteres, hvilket selvfølgelig giver anledning til en del lugt.

Angående ammoniak emission fra ejendommen regnes der i www.husdyrgodkendelse.dk med ammoniak emission fra det ansøgte dyrehold samt fra den gødning, som det ansøgte dyrehold producerer. Der kan ikke beregnes ammoniak emission fra oplagring af husdyrgødning fra andre ejendomme.

Lolland Kommune finder det derfor for væsentligt, at der stilles vilkår som sikre, at lugt og ammoniak fra den oplagrede husdyrgødning i gødningshuset begrænses mest muligt.

Desuden stilles der vilkår om, at spildt husdyrgødning udenfor offentlig vej skal samles op samme dag, som det er spildt. Angående spild på offentlig vej henvises der til gældende lovgivning.

Der er en støbt plads foran gødningshuset. Pladsen er dog på tilladelsestidspunktet ikke i tiltrækkelig god stand til, at den kan renholdes. Der stilles derfor vilkår om, at pladsen skal være tæt, samt at pladsens overflade skal være af en karakter, så at den nemt kan rengøres ved fejning.

Vilkår

- Gødningshuset skal holdes lukket, når der ikke transporteres gødning ud og ind i huset, og mellem de enkelte læs gødning.
- Ventilationssystemet i gødningshuset må ikke være i drift, og spjæld skal være lukkede under lagring af gødning i huset. Ventilationssystemet må være i drift, når gødningen skal håndteres i gødningshuset.
- Den oplagrede gødning i gødningshuset skal være helt dækket med lufttæt materiale under lagringen.
- Der skal etableres en tæt plads foran gødningshuset. Pladsens overflade skal være af en karakter, så den nemt kan rengøres ved fejning.
- Spild af gødning mellem gødningshuset og offentlig vej skal opsamles samme dag, som det er spildt.

6. FORURENING OG GENER FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives ammoniakfordampningens betydning for naturområder, samt mulige gener som følge af lugt, skadedyr, transport, støj, støv og lys.

I. AMMONIAK OG NATUR

Jf. ovenstående afsnit 5.2 regnes der i beregningssystemet i www.husdyrgodkendelse.dk ikke med ammoniakemission fra husdyrgødning ude over den del af gødningen, der produceres af de dyr, som fysisk er på ejendommen. Det samlede resultat af beregningen er derfor beregning af ammoniakemission fra besætningen på ejendommen og den husdyrgødning, der produceres af besætningen. Der foreligger umiddelbart ingen metode til beregning af ammoniakemissionen fra gødningslageret alene.

Jf. www.husdyrgodkendelse.dk falder ammoniakemissionen fra stald/gødningslager fra 4.163 kg N/år til 2.838 kg N/år.

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Vilkår i afsnit 5.2 sikre, at ammoniak emissionen fra gødningshuset i den daglige drift er minimal. Derfor ses der i denne vurdering bort fra den emission, da den heller ikke kan beregnes. Til vurdering af ammoniak depositionen på natur ved Skovkær anvendes derfor beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk.

Beskyttet natur

I forbindelse med tilladelser og godkendelser af dyrehold, skal Lolland Kommune vurdere, om der i den ansøgte drift vil opstå skade på natur.

Angående kategori 1⁶ og kategori 2 natur⁷ skal der ved tilladelser og godkendelser vurderes på totaldepositionen af ammoniak på den pågældende naturtype.

Jf. beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk er der ikke kategori 1- og kategori 2 natur, der påvirkes af ammoniak fra Skovkærgård. De nærmeste af de områder er i begge tilfælde eng- og mose område lige øst for Keldernæs.

Andre naturtyper, hvor der ved tilladelser og godkendelser skal vurderes ammoniak deposition, kaldes kategori 3 natur. Det omfatter de fleste tørre naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven⁸ § 3 samt ammoniakfølsomme skove. På de naturtyper skal der kun vurderes på den mer-emission, som vil være resultatet af den ansøgte drift på den pågældende ejendom. Da besætningen på Skovkær reduceres i den ansøgte drift, sker der ingen mer-emission på natur ved Skovkær.

Der skal derfor ikke stilles vilkår i forhold til beskyttet natur.

⁶ Særlig ammoniakfølsom natur i Natura 2000 områder

⁷ Særlig ammoniakfølsom natur udenfor Natura 2000 områder

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013 om naturbeskyttelse

Beskyttede dyr

I forbindelse med tilladelser og godkendelser af dyrehold, skal Lolland Kommune også vurdere, om den ansøgte drift vil være til skade for særlig beskyttede dyr og planter – bilag IV arter jf. Habitatbekendtgørelsen bilag 11⁹.

Der er tidligere konstateret løvfrøer i 2 vandhuller mindre end 300 m fra stald/gødningshus på Skovkær. Det er i www.husdyrgodkendelse.dk beregnet, at søen med løvfrøer, som ligger ca. 94 m syd for stald/gødningshus årligt påvirkes med en deposition af 3,6 kg N/ha/år i ansøgt drift, hvilket er 1,7 kg N/ha/år mindre end der er i nu drift. Det er ikke beregnet på søen 146 m fra stald/gødningshus, men her vil der også være et fald i ammoniakdepositionen i ansøgt drift i forhold til nu drift, da ammoniakemissionen fra Skovkær falder i ansøgt drift.

Kort 6.1.1 Skovkær i forhold til de 2 søer med løvfrøer

Det vurderes, at der ud over løvfrøer ikke findes andre beskyttede dyr og planter indenfor 1 km fra Skovkær.

Da der sker et fald i påvirkning af de 2 vandhuller med løvfrøer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til beskyttede dyr.

⁹ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

2. LUGT

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

I www.husdyrgodkendelse.dk, hvor beregninger i forbindelse med husdyr tilladelser og – godkendelser foretages, beregnes der kun lugt fra dyr på stald. Der beregnes ikke lugt fra oplag – og håndtering af husdyrgødning. Opbevares husdyrgødning korrekt, er det Miljøstyrelsens vurdering, at det ikke giver anledning til lugt. Håndtering af gødningen giver altid anledning til en del lugt, men da det er kortvarigt og periodevis, stilles der ikke vilkår til det.

I kapitel 5 om gødningshuset, stilles der vilkår om den maksimale mængde gødning i gødningshuset samt om driften af gødningshuset.

Af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at lugtgenegrænserne for det tilladte dyrehold er overholdt for enkelt bolig i landzone, for samlet bebyggelse og for byzone.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at stille yderlige vilkår til begrænsning af lugt i forbindelse med driften af Skovkær.

3. FLUER OG SKADEDYR

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning og foderspild, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af rottetilhold ved at have en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 8.

Vilkår

- Ejendommen skal holdes ren og ryddelig, således at risikoen for tilhold af fluer og rotter er mindst mulig.
- Der skal på ejendommen løbende ske en effektiv bekæmpelse af fluer i henhold til retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- Der skal til stadighed være en sikringsaftale med et autoriseret firma om forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Opstår der problemer med andre skadedyr på ejendommen, skal bekæmpelse af disse ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

4. TRANSPORT

Hovedparten af fjerkrægødning fra Birketvej 252 – Avlsmosegård - køres til opbevaring i gødningshuset på Skovkær. I miljøgodkendelsen af fjerkræholdet på Avlsmosegård er det oplyst, at der årligt bortkøres 100 læs gødning. 20 % af den gødning køres til direkte udspredning. Af de resterende 80 læs gødning er halvdelen fast gødning som løbende køres til Skovkær i overdækkede container med maksimalt én container om ugen. De resterende 40 læs gødning i form af dybstrøelse køres til Skovkær fordelt over 2-3 kørsler årligt.

Af øvrige transporter til og fra Skovkær er transporter af kyllinger, halm og foder til ejendommen samt transport af hønniker væk fra ejendommen

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående oplysninger. Lolland Kommune finder desuden gældende lovgivning om rengøring af veje mv. tilstrækkelige.

Lolland Kommune stiller derfor ikke vilkår i relation til transport af gødning eller andet til og fra Skovkær.

5. STØJ

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Ud over vilkår om maksimal støj fra ejendommen og måling af denne jf. Miljøstyrelsens på det givne tidspunkt gældende vejledning om ekstern støj fra landbrugsdrift, samt vilkår om dokumentation for overholdelse af disse grænseværdier, finder Lolland Kommune ikke behov for andre vilkår i relation til støj.

Det skal bemærkes, at kørsel med landbrugsmaskiner i dagtimerne ikke er omfattet af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Vilkår

- Driften af Skovkær må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6. STØV

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Håndtering af fjerkræ, strøelse, foder og husdyrgødning kan give anledning til, at der vil opstå støv på ejendommen. Det er dog Lolland Kommunes vurdering, at det ikke vil give anledning til gener for naboerne til ejendommen.

Der stilles derfor ikke vilkår i relation til støv i forbindelse med driften af Skovkær.

7. LYS

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Der er ikke vinduer i stalden med høniker. Udendørs belysning bliver kun brugt, når der er behov for håndtering af dyr, husdyrgødning, halm eller foder efter solnedgang eller inden solopgang. Det er derfor Lolland Kommunes vurdering, at det ikke vil give anledning til gener for naboerne til ejendommen.

Der stilles derfor ikke vilkår i relation til lys i forbindelse med driften af Skovkær.

7. RENERE TEKNOLOGI

I dette afsnit beskrives det ansøgte i forhold til renere teknologi - BAT.

Der forligger fra Miljøstyrelsen ikke vejledende BAT emissionsgrænseværdier for produktion af hønniker i forhold til ammoniak fra staldanlæg eller fra kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.

Lolland Kommunes vurdering og bemærkninger

Det er Lolland Kommunes vurdering, at produktion af hønniker i gulvdrift på dybstrøelse er BAT uden yderlige virkemidler til nedbringelse af ammoniak emissionen eller nedbringelse af næringsstofferne i gødningen fra dyrene.

8. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette kapitel er krav om egenkontrol i relation til de foregående kapitler samlet.

For overblikket skyld er vilkår om egenkontrol og dokumentation samlet i dette kapitel.

Lolland Kommune stiller hermed med henvisning til de relevante afsnit følgende vilkår om egenkontrol og dokumentation:

Vilkår

Besætning og staldindretning (4.1)

- Dokumentation for antallet af indsatte kyllinger, samt opgørelse af hvor mange hønniker som sælges og hvor mange der fortsætte i egen drift på anden ejendom.

Produktion – og modtagelse af husdyrgødning (5.1)

- Logbog, hvor antal læs gødning med oplysninger om størrelse, oprindelse og type (fast gødning, dybstrøelse eller blanding) noteres.

Fluer og skadedyr

- Sikringsaftale om forebyggelse af rottetilhold.